

NASIONALE SENIOR CERTIFIKAAT-EKSAMEN
NOVEMBER 2021

MUSIEK: VRAESTEL II

NASIENRIGLYNE

Tyd: 1½ uur

50 punte

Hierdie nasienriglyne is opgestel vir gebruik deur eksaminators en hulpeksaminators van wie verwag word om almal 'n standaardiseringsvergadering by te woon om te verseker dat die riglyne konsekwent vertolk en toegepas word by die nasien van kandidate se skrifte.

Die IEB sal geen bespreking of korrespondensie oor enige nasienriglyne voer nie. Ons erken dat daar verskillende standpunte oor sommige aangeleenthede van beklemtoning of detail in die riglyne kan wees. Ons erken ook dat daar sonder die voordeel van die bywoning van 'n standaardiseringsvergadering verskillende vertolkings van die toepassing van die nasienriglyne kan wees.

VRAAG 1

- 1.1 Skryf G mineur pentatoniese toonleer sonder 'n toonsoortteken. Gebruik kwartnote.

Toonleer = (1) Toonleer óf reg óf verkeerd

- 1.2 Skryf die chromatiese toonleer wat op F begin. Gebruik presies twee mate in 4/4-tyd sonder om enige rustekens te laat.

of

Toonleer = (1) Toonleer óf reg óf verkeerd

Ritme = (1) (Enige ritme aanvaardbaar)

- 1.3 Skryf die toonleer van B majeur met 'n toonsoortteken. Gebruik agstenote in saamgestelde vierslagmaat en voltooi die maat met rustekens.

Toonsoortteken = (1)

Toonleer = (1) Toonl  r  f reg  f verkeerd

Tydmaatteken (1)

Groepering = (1)

- 1.4 1.4.1 Noem die toonsoort waarop die volgende melodie gebaseer is.

Toonsoort: **F mineur (1)**

- 1.4.2 Herskryf die melodie deur die toonsoortteken van die toonsoort wat in Vraag 1.4.1 genoem is, te gebruik.

Toonsoortteken = (1)

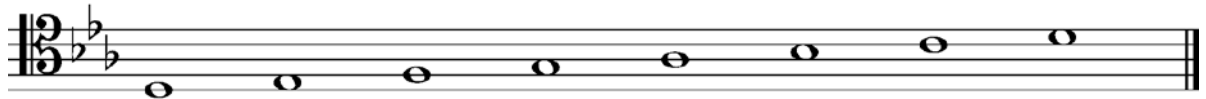
Melodie = (1) Melodie óf reg óf verkeerd

1.5 Identifiseer die modus hieronder.

Modus: **Lokriese modus op D/Lokriese modus in E $\flat$ (1)**

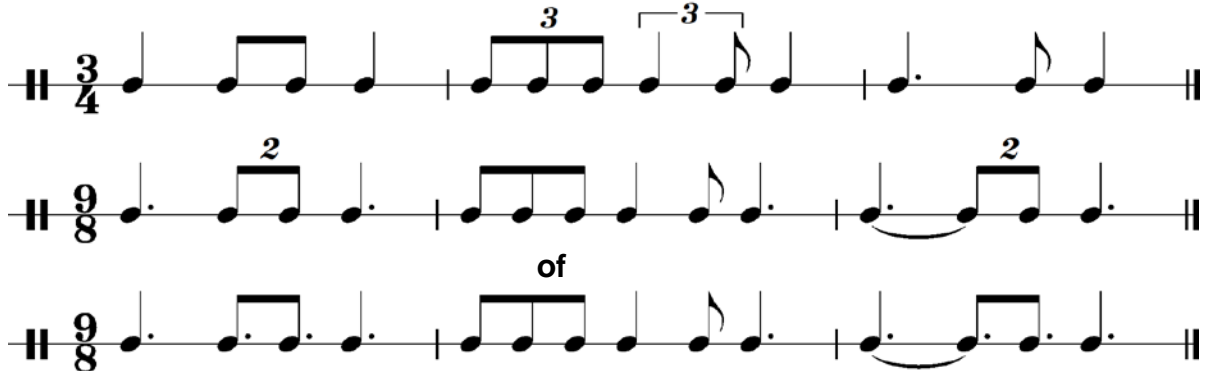
1.6 Skryf die Doriese modus op F met toonsoortteken. Gebruik heelnote.

Toonsoortteken = (1)

Modus = (1) Modus óf reg óf verkeerd

1.7 Herskryf die volgende ritme sodat dit dieselfde in saamgestelde tydmaat sal klink.

Tydmaatteken = ($\frac{1}{2}$)

Elke maat = ($\frac{1}{2} \times 3$)

1.8 Voltooi die gegewe kadensiële progressie deur vierstemmige harmonie te gebruik. Sluit 'n tweedeomkering-akkoord en 'n dominantsewende-akkoord in.

Toonsoort = (1)

Elke akkoord = (1) (alternatiewe antwoorde gegee)

Foutiewe verdubbeling en/of stemleiding = (–0,5 per fout)

VRAAG 2

Verwys na **Bylaag A** in die Hulpbronboekie.

- 2.1 Noem die tonikatoonsoort van die stuk.

E majeur

- 2.2 Identifiseer die tipe ensemble wat Bylaag A uitvoer.

Strykkwartet

- 2.3 2.3.1 Identifiseer die vorm van die musiek in Bylaag A.

Minuet en Trio

Drieledige/Saamgestelde drieledige vorm

- 2.3.2 Gebruik letters (A, B, C, ens.) om elke seksie voor te stel en toon hoe die vorm van die stuk gekonstrueer word.

Menuet – AA ($\frac{1}{2}$) BB ($\frac{1}{2}$)

Trio – CC ($\frac{1}{2}$) DD ($\frac{1}{2}$)

Minuet da capo – A ($\frac{1}{2}$) B ($\frac{1}{2}$)

- 2.4 Besyfer die akkoorde gemerk **X**, **Y** en **Z**.

X: iib

Y: V⁷d

Z: Ib

- 2.5 Identifiseer die kadens by maat 29–30, gemerk **A**.

Onderbroke

- 2.6 2.6.1 Identifiseer TWEE komposisietegnieke wat by maat 31–37, gemerk **B**, aangetref word.

Nabootsing

Sekwens

- 2.6.2 Identifiseer EEN komposisietegniek wat in die Viool 1-party by maat 39–44, gemerk **C**, aangetref word.

Herhaling of Variasie

- 2.7 2.7.1 Noem die toonsoort waarna die musiek by maat 51 moduleer.

E mineur

- 2.7.2 Wat is die nuwe toonsoort se verwantskap met die tonikatoonsoort van die stuk?

Tonika-mineur/Parallele mineur

2.8 Identifiseer die nie-akkoordnote gemerk (i), (ii) en (iii).

(i) **Terughouding**

(ii) **Brugnoot**

(iii) **Wisselnoot (Hulpnoot)**

2.9 Herskryf die viool 2-party van maat 56–58² (hieronder gedruk) op dieselfde toonhoogte in die tenoorsleutel. Sluit die toonsoortteken in.

Elke noot = ($\frac{1}{2} \times 4 = 2$)

2.10 Identifiseer die intervalle gemerk P, Q en R.

P: **Mineur 6de (1)**

Q: **Vergrote oktaaf (1)**

R: **Majeur 9de (1)**

VRAAG 3

Verwys na **Bylaag B** in die Hulpbronboekie.

Bespreek die historiese konteks, lirieke en musiekelemente van *Meadowlands* om uit te wei oor die aanhalings hieronder en die foto wat in Bylaag B gedruk is.

"In 1948 het die Nasionale Party beheer oor die Parlement verkry en begin met die institusionalisering en sistematisering van die rasseseiding en -stratifikasie van die Suid-Afrikaanse samelewing."

"Die 1950's was die glorietyd van passiewe weerstand ... Ten spyte van sensuur het musikante opnames gebruik om die boodskap en inspirasie vir protes te versprei ... Die Sophiatown-verskuiwings wat in Februarie 1955 begin het, is bitterlik teengestaan ..."

"Deur op letterlike vertaling te steun het die regering [*Meadowlands*] as ondersteuning van hul verskuiwingsprogram vertolk. Die inwoners van Sophiatown het hierdie lied gesing terwyl hul besittings deur regeringsvragmotors weggevoer is."

[Bron: <www.moam.info/in-township-tonight>; <www.tatic1.squarespace.com>; <www.en.wikipedia.org>]

Historiese konteks:

Gedurende die 1950's het opeenvolgende regeringswetgewing die gedwonge verskuiwings gewettig.

Byvoorbeeld:

Wet op Groepsgebiede van 1950.

Wet op die Voorkoming van Onregmatige Plakkery van 1951.

Wet op die Hervestiging van Swartes van 1954.

Lirieke:

Betekenis van die lirieke doelbewus dubbelsinnig om regeringsensors te mislei.

Vers 1: Laat dit lyk asof die inwoners van Sophiatown gelukkig was om na Meadowlands te skuif – ironies.

Vers 2 + 4: Laat dit lyk asof die inwoners met die wit regering saamgestem het – ironies.

Vers 3 + 5: Ware betekenis van die lied. Aangesien dit deur die Tsotsi's (straatseuns) gesing is, het die regering dit geïgnoreer.

Refrein 1, 2 + 4: Beweer Meadowlands is hul geliefde plek – ironies.

Refrein 3 + 5: Ware betekenis van die lied – Bly hier (Sophiatown) in ons geliefde plek.

Musiekelemente:

Musiek is opmaat en vrolik, wat tot verkeerde interpretasie van die boodskap lei.

Majeur toonsoort.

Ander korrekte antwoorde kan aanvaarbaar wees.

Totaal: 50 punte